

Betonstorten geschiedt bij den maximalen druk. Het aantal ziektegevallen hierbij moet dus grooter zijn, doch dat zien wij juist niet.

De tweede bedenking is deze, dat bij betonstorten slechts door $\frac{11}{20}$ van het aantal arbeiders gewerkt is, dan onder andere omstandigheden. Dat ik hieraan reeds aandacht heb geschonken, blijkt uit de volgende aanhaling (blz. 1400) uit mij artikel:

„De eene fout is, dat er geen rekening mede is gehouden, dat bij betonstorten het aantal werklieden niet altijd compleet is. De fout in de andere richting is, dat bij het betonstorten *steeds* de maximale druk heerscht, bij den anderen arbeid slechts gedurende een klein gedeelte ervan”.

Ik oefende dus reeds dezelfde critiek uit, die CITROEN slechts herhaalt, doch een nieuw gezichtspunt openen, doet CITROEN niet.

In de derde plaats begrijpt CITROEN niet, hoe bij het storten van beton de ventilatie kan toenemen. En toch is dat nog al eenvoudig. Er wordt slechts gebetonneerd, wanneer de grond, tot waar men gekomen is, uit zand bestaat. Bij betonstorten bestaan de wanden van de werkkamer dus òf uit beton alleen òf uit beton en zand. En bij andere werkzaamheden bestaat een der wanden van de werkkamer, namelijk de benedenwand, vaak uit klei, waardoor een moeilijker ventilatie plaats grijpt, dan door zand of poreuze beton. De keeren, dat geklaagd is over stank en benauwdheid in de werkkamer, bestond de bodem steeds uit kleigrond.

Amsterdam, 17 Juni 1908.

A. KROPVELD JR.

DE TOXAEMIE VAN DE ZWANGERSCHAP.

Geachte Redactie,

Veroorloof mij om, naar aanleiding van het referaat van HUGGINS' artikel over bovengenoemd onderwerp voorkomende in het nummer van 20 Juni ll., in herinnering te brengen, dat reeds twaalf jaar geleden door dr. P. C. T. VAN DER HOEVEN, thans hoogleeraar te Leiden, in zijn proefschrift (De aetiologie der eclampsie, Leiden 1896) de hypothese is opgesteld en verdedigd, dat eclampsie het gevolg is van toxaemie, die ontstaat, wanneer de hoeveelheid arbeid, welke de moederlijke excretie-organen moeten verrichten, hun krachten te boven gaat. Deze hoeveelheid arbeid toch is gedurende de zwangerschap grooter dan daarbuiten, omdat de excretie-organen van de moeder de afvalproducten van moeder *en kind* moeten verwijderen.

Met beleefden dank voor de afgestane plaatsruimte,

Hoogachtend,

Apeldoorn,
21 Juni 1908.

Uw dw.
J. M. C. MOUTON.

BERICHTEN.

BUITENLAND

BERLIJN. — **Bespreking der ziekteverzekering.** In het Reichsamt des Innern is den 11den en 12den Juni een conferentie gehouden ter bespreking der verhouding tusschen de artsen en de ziekenfondsen bij de